

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk nukleær dekommisjonering
Storgata 2a
1767 Halden

Deres ref	Vår ref	Dato
	21/7874-2	21.12.2021

Statsbudsjettet 2022: Tildelingsbrev til Norsk nukleær dekommisjonering

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	1
2. Overordnede forventninger	2
3. Overordnede utfordringer og prioriteringer på det nukleære området.....	2
4. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2022	3
5. Sikkerhet og beredskap	5
6. Andre forutsetninger og krav	5
7. Budsjettvedtak og fullmakter for 2022	6
8. Styringsdialog og rapportering	7
Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2022.....	9
Vedlegg 2: Fullmakter 2022.....	10

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak av 17. desember. Tildelingsbrevet fastsetter prioriterte tiltak og bestillinger for Norsk nukleær dekommisjonering (NND) i 2022. Virksomhetens formål og hovedoppgaver framgår av hovedinstruksen for Norsk nukleær dekommisjonering fastsatt 7.2.2018.

Departementet tar forbehold om at virksomheten kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller vil det bli sendt egne oppdragsbrev.

2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER

Nærings- og fiskeridepartements overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet ved å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030, øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og attraktive jobber over hele landet, og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030. Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

3. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER PÅ DET NUKLEÆRE OMRÅDET

Norge har 17 tonn brukt reaktorbrensel, to nedstengte atomreaktorer, deler av to tidligere reaktorer og større mengder lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall. Staten utvidet i 2021 sitt finansieringsansvar og har nå hele finansieringsansvaret for oppryddingen etter IFEs atomreaktorvirksomhet, jf. Innst. 293 S (2020-2021). Staten har opprettet NND for å følge opp dette ansvaret og sikre trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg. NND har også ansvaret for på vegne av NFD å gjennomføre opprydding etter virksomheten til AS Norsk Bergverk ved Søve i Telemark.

For å sikre klare ansvarsforhold i oppryddingen skal alle relevante anlegg med tilhørende nødvendig personell og ansvar overføres fra Institutt for energiteknikk (IFE) og Statsbygg. Målet er at overføring gjennomføres 1.1.2024. NNDs hovedprioritet er å forberede overtakelsen, og det høyest prioriterte tiltaket er konsesjonssøknad til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA). Det skal i hele overgangsfasen være klarhet i ansvarsforhold mellom IFE og NND. Ansvarsforholdet tar utgangspunkt i at IFE frem til overføring er konsesjonshaver, og dermed ansvarlig for sikring og sikkerhet ved atomanleggene. NND skal i tillegg fokusere på framdrift i planleggingen av oppryddingen, dvs. dekommisjonering, håndtering av brukt brensel og oppbevaring av atomavfall. Planlegging for etablering av midlertidig lager for atomavfall er det viktigste av disse. IFE skal prioritere oppfølging av pålegg fra DSA, særlig knyttet til brukt brensel.

NFD vektlegger at NND innehar eller bygger nødvendig kompetanse for alle oppgaver på eget ansvarsområde og sikrer at denne er relevant også for det langsiktige perspektivet. Dette er nødvendig bl.a. for å kunne overta konsesjonsbelagte oppgaver fra IFE og gjennomføre pålagte utredninger. Det legges videre vekt på utstrakt samarbeid og felles målforståelse mellom NND og IFE. God sikkerhetskultur, risikovurderinger, god kommunikasjon som bidrar til involvering lokalt og nasjonalt, og kostnadskontroll er også forutsetninger for en vellykket opprydding.

NND har hovedkontor i Halden, men vil være kunne være representert andre steder tilknyttet oppgaveløsning.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2022

Overføre anlegg, personell og ansvar fra IFE

Staten skal ha kontroll med oppryddingen etter IFEs nukleære aktivitet. For å oppnå dette er det satt mål om at NND fra 1.1.2024 skal forvalte og drifte atomanleggene. Den overordnede overføringsprosessen fra IFE til NND ledes av NFD. NFD har som mål å sikre en trygg overføring av nukleær sektor, avdekke risiko og fastsette en overordnet avtale mellom staten og IFE som regulerer overføringen. NND skal bidra i dette arbeidet. Det planlegges for at overføringen gjøres som en virksomhetsoverdragelse jf. arbeidsmiljøloven § 16. NND skal i samarbeid med IFE og innen rammen av hovedavtalen utarbeide nødvendige delavtaler knyttet til overføringen og gjennomføre nødvendige tilstandsvurderinger av anleggene.

Konsesjon til NND fra regjeringen ved Helse- og omsorgsdepartementet vil være den viktigste milepælen i arbeidet med overføring. Det er et mål at NND sender en komplett konsesjonssøknad for alle anlegg innen 1.1.2023. Inntil NND har fått konsesjon, er NNDs rolle i forholdet til forvaltnings- og tilsynsmyndigheten DSA å være søker av konsesjon og tillatelser, og motta veiledning om dette. Veiledning er ikke begrenset til konsesjonssøknad og kan være aktuelt også på andre områder. NND må også samarbeide tett med IFE om organisasjonsutvikling frem til overtagelse, for å tilpasse organisasjonen slik at ansatte fra IFE innlemmes på en god måte og for å beholde og videreutvikle nødvendig kompetanse etter overtakelsen.

Det skal fortsatt rapporteres kvartalsvis om arbeidet med overføring sammen med IFE.

Samarbeid med IFE i overgangsperioden

Inntil overføring fra IFE er utført skal NND være en krevende oppdragsgiver, samtalepartner og finansør for IFEs oppryddingsarbeid og forberedelser til dekommisjonering. NND kan også være underleverandør til IFE. I samarbeidet med IFE skal oppgaver knyttet til pålegg gitt av DSA til IFE, eller som er nødvendig for en rasjonell framdrift i oppryddingsarbeidet, prioriteres. Dette gjelder særlig utbedring av lagringsforhold for JEEP I brensel og tømming av Haldenreaktoren, forberede og iverksette løsning for å bli kvitt høyanriket uran og løsning for ubrukt brensel. Ved inngåelse av avtaler med tredjeparter i overgangsfasen og som har en varighet ut over overgangsfasen, skal følgende prinsipper legges til grunn:

1. IFE er ansvarlig for å oppfylle alle krav og pålegg gitt av reguleringsmyndigheter, så lenge IFE har konsesjon for å eie og drive anlegg og har eierskap til materialet som avtalen gjelder.
2. IFE står som avtalemotpart for leverandører og også for avtalevederlaget.
3. Finansieringen av avtalene kommer gjennom NND.
4. NND gis innsyns- og konsultasjonsrett i forhandlinger og avtaler.
5. Det legges inn i avtalene at NND kan tre inn i IFEs ansvar i kontraktene når NND har konsesjon for å eie og drive anlegg og har overtatt eierskapet fra IFE.

NND skal informere NFD om alle vesentlige avtaler som planlegges inngått.

Ansvar for etablering og oppgradering av lagre og andre anlegg i overgangsperioden følger de til enhver tid gjeldende konsesjoner.

Framdrift i oppryddingsarbeidet

Oppryddings- og utredningsarbeid

Oppfølging av pålegg til IFE, inkludert om håndtering av brensel og utbedring av lagerforholdene for brenselet har høyeste prioritet i oppryddingsarbeidet. NND skal legge til rette for oppryddingen gjennom å prioritere planlegging av midlertidig lagerkapasitet.

Midlertidig lagerkapasitet

Det må være tilgjengelig lagerkapasitet for radioaktivt avfall. NND skal utrede, inkludert beregne investeringskostnader og levetidskostnader, et midlertidig lager for brensel og avfall, samt oppgradering av behandlingsanlegg. Utredningen skal følge Finansdepartementets utredningsinstruks og skal ferdigstilles innen 1. juni 2022. NND kan ha kontakt med aktuelle vertskommuner og andre interessenter i den grad som er nødvendig for framdrift, med sikte på å kunne etablere midlertidig lagerkapasitet. Ettersom dette tidligst vil kunne stå ferdig i 2027 skal NND under IFEs ledelse også vurdere og ev. iverksette løsninger for midlertidig lagringskapasitet på kort sikt.

Store investeringsprosjekter

NND skal utføre utredningsoppgaver innen rammen av statens prosjektmodell for store investeringsprosjekter på oppdrag fra departementet, jf. Hovedinstruksen. De store investeringsprosjektene er *Håndtering av brukt brensel*, *Dekommisjonering*, samt *Permanent oppbevaring av radioaktivt avfall*.

Håndtering av brukt brensel

NND skal fortsette undersøkelser av teknologier som beslutningsgrunnlag for regjeringen. NFD vil komme tilbake med eget oppdrag om videre utredning av håndtering av brukt brensel.

Dekommisjonering

NND skal fortsette arbeidet med forprosjekt dekommisjonering i henhold til eget oppdragsbrev sendt 27. januar 2021. NND skal videre ha dialog med Norske Skog Saugbrugs om sikring og logistikk-løsninger i dekommisjoneringsfasen.

Permanent oppbevaring av radioaktivt avfall

NND skal levere konseptvalgutredning om permanent oppbevaring av norsk radioaktivt avfall innen 1. desember 2022 i henhold til egne oppdragsbrev. NND skal i tillegg rapportere på fremdrift og status for prosjektet innen 1. juni 2022. I forberedelsesarbeidet med å finne en egnet plass for nødvendige anlegg kan NND ha kontakt med kommuner og andre interessenter som ønsker informasjon om krav og forutsetninger for etablering. NND skal innen 1. februar 2022 levere en ferdig rapport med anbefaling om prosess for lokalisering, jf. eget oppdragsbrev sendt 12. april 2021.

Det er vesentlig at det er sammenheng mellom de forskjellige utredningene. NND må vurdere nært samarbeid med Statsbygg i alle prosesser knyttet til infrastrukturprosjekter.

Opprydding Søve

Målsettingen med oppryddingen er å sikre at det deponeringspliktige avfallet for framtiden ikke fører til skade eller ulempe for befolkning og miljø, og på en måte som gjør at bruken av området ikke skal være begrenset av den tidligere tilstedeværelsen av avfallet fra Søve gruver.

Med bakgrunn i gjennomført konkurranse med forhandlinger høsten 2021 skal NND slutføre inngåelse av kontrakt med aktuell tilbyder for opprydding av avfallet. Det kan være aktuelt å benytte et allerede godkjent deponi, etablere en løsning lokalt, eller utvikling av nye løsninger/deponier. Det kan også være aktuelt med mellomlagring. Det forventes at NND har god dialog med aktører som er relevante for eller berørte av oppryddingen, herunder DSA, Vestfold og Telemark Fylkeskommune og Nome kommune.

NND må vurdere om det er hensiktsmessig med fellesløsninger for avfall fra Søve og avfall fra dekommisjonering av de nukleære anleggene.

Prosjektplanlegging og budsjettering

NND skal videreutvikle prosjektplanlegging og budsjettering med sikte på å få mest mulig realistiske prosjektplaner, budsjettprognoser og budsjettforslag. Det skal legges særlig vekt på å utvikle metodikk for å håndtere usikkerhet.

5. SIKKERHET OG BEREDSKAP

NND skal ha god styring og kontroll med egen sikkerhet og beredskap, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. NND har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere. Det forventes at NNDs sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser. NND skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

6. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal NND arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. NND skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg og antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 tilsatte skal til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. NND skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om virksomheten kan øke antall lærlinger. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten skal NND rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag sammen med hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsakene til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2022

7.1 Budsjettvedtak

For Norsk nukleær dekommisjonering er det fattet budsjettvedtak om kap. 907.

Utgifter

Kap. 907	Norsk nukleær dekommisjonering	Beløp
Post 01	Driftsutgifter	64 766 000
Post 21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	317 500 000
Post 30	Opprydding Søve	40 700 000
Sum kap. 907		422 966 000

Inntekter

Kap. 3907	Norsk nukleær dekommisjonering	Beløp
Post 02	Diverse inntekter	0
Sum kap. 3907		0

NND har ansvar for å planlegge virksomheten i 2022 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet.

Bevilgningen på kap. 907, post 01 skal dekke lønn, husleie og andre driftsutgifter. I tillegg er Institutt for energiteknikk bevilgning på kap. 908, post 70 gitt stikkordet *kan nyttes under kap. 907, post 01* slik at bevilgninger fra den posten også kan benyttes om nødvendig.

Bevilgningen på kap. 907, post 21 skal benyttes til nødvendige oppryddingsrelaterte aktiviteter. Dette omfatter bl.a. videre utredninger og løsninger for behandling av ikke-lagringsbestandig brukt reaktorbrensel, trygg lagring og deponering av reaktorbrensel og annet radioaktivt avfall, tredjeparters kostnader til å delta i ulike prosesser og planlegging av

fremtidig dekommisjonering av reaktoranleggene. Utredninger knyttet til overføring av nukleære oppgaver, anlegg og personell fra IFE til NND dekkes også over denne posten. NND kan gi IFE oppdrag med finansiering via posten eller IFE kan be om finansiering for egne prosjekter fra NND. De høyest prioriterte tiltakene er oppfølging av DSAs pålegg om håndtering av brensel inkludert utbedring av lagerforholdene for brenselet. IFE beslutter prioritering av bevilgningen mht. oppfølging av pålegg. NND skal være informert om alle tiltak før de iverksettes.

Til post 21 er det også knyttet en bestillingsfullmakt på 280 mill. kroner. Denne kan benyttes til å inngå avtaler i 2022, men hvor utbetalingen vil komme i 2023 eller senere.

Bevilgningen på kap. 907, post 30 skal gå til å dekke kostnader til miljøtiltak knyttet til Søve gruver.

Det er ikke budsjettert med inntektsbevilgning i 2022. Dersom det blir aktuelt for NND å inntektsføre refusjoner og andre mindre inntekter i 2022, kan dette føres på kap. 3907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 02 Diverse inntekter.

7.2 Finansielt rammeverk

Det vises til bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk nukleær dekommisjonering skal føre regnskap etter kontantprinsippet.

7.3 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningen på kapittel 907 stilt til disposisjon for Norsk nukleær dekommisjonering.

8. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

NND og NFD skal gjennom styringsdialogen vurdere og følge opp de mål og prioriteringer som er gitt i tildelingsbrevet.

Det vil bli holdt to styringsmøter mellom NND og NFD i 2022, ett om våren og ett om høsten.

NND har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i tildelingsbrevet og vedlagte styringskalender. NND skal varsle NFD snarest mulig dersom føringer eller frister i tildelingsbrevet eller rapporteringskalenderen ikke kan oppnås.

Vesentlige avvik fra omforente planer, vesentlige spørsmål om sikkerhet og beredskap, økt risiko og øvrige spørsmål av vesentlig politisk interesse innen det nukleære området, skal legges fram for NFD skriftlig ved ansvarlig avdelingsledelse, på et så tidlig tidspunkt som mulig. Tiltak som kan påvirke den langsiktige ressursanvendelsen eller binde staten juridisk ut over NNDs fullmakter, skal det informeres om på tilsvarende måte.

Vedlagt styringskalender gir en samlet oversikt over rapporteringsfrister.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mari K. Kallåk
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Riksrevisjonen
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
Institutt for energiteknikk

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2022

Måned	Dato	Aktivitet
Jan. – feb.	1. januar	Kvartalsvis rapportering forprosjekt dekommisjonering
	Medio jan. - medio feb.	Kvartalsvis rapportering på overføring med IFE
	1. februar	Avslutning statsregnskap 2021, jf. eget brev fra NFD med frister Rapport om prosess for lokalisering av deponi
Mars	1. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2022
	11. mars	Årsrapport 2021
	15. mars	Budsjettforslag 2023, inkludert rapportering om videreutvikling av prosjektplanlegging og budsjettering
April	1. april	Rapportering om våpenanvendbart materiale, JEEP I stavbrønn, tømming av Haldenreaktoren og sikring av anlegg sammen med IFE Kvartalsvis rapportering på overføring med IFE Kvartalsvis rapportering forprosjekt dekommisjonering
Mai	13. mai	Etatsstyringsmøte
Juni	1. juni	Rapportering status og fremdrift for KVVU oppbevaring Frist utredning av midlertidig lagerkapasitet
	Juni	Rapportering status og fremdrift Søve Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli	1. juli	Kvartalsvis rapportering på overføring med IFE Kvartalsvis rapportering forprosjekt dekommisjonering
	20. september	Halvårsrapportering 2022 Status økonomi per 31. aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2022
Okt.	1. oktober	Kvartalsvis rapportering på overføring med IFE Kvartalsvis rapportering forprosjekt dekommisjonering Helhetlig risikovurdering med IFE
	Oktober	Dialog om tildelingsbrev for 2022
Nov.	1. november	Innspill til store satsinger 2024. Innspillet skal også vise forventede utbetalinger 5 år frem, dvs for perioden 2024-2028 Rapportering status og fremdrift Søve
	November	Etatsstyringsmøte høst
Des.	1. desember	Frist KVVU oppbevaring
	31. desember	Tildelingsbrev for 2023

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes i vedlegget "*Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2022*".

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2022

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.01.2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Norsk nukleær dekommisjonering for 2022, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.